

דבר-תורה לאזכרה: רעיונות קצרים, משלים וסיפורים לאזכרה או יארצייט ולבית אבלים
שלוקטו ונאספו לאוצרו של הרב שלמה הלוי שליט"א

טוב שם משמן טוב

מה אבד לנו?

שלמה מלך ישראל - החכם מכל אדם מונה שבעה דברים נבחרים שמלווים את האדם בחייו ולאחר מותו. כאשר אחד מהם הוא (קהלת פרק ז', א'): "טוב שם משמן טוב ויום המוות מיום היוולדו" ...

מה מקשר שלמה המלך את שמו של האדם לשמן? הרי שם האדם = איכות, והאיכות היא תמיד יותר טובה משמן!?

לדוגמא נשאל את עצמנו: מה עדיף - קוקה קולה או שמן טוב? ברור לכולם שהאיכות תגבר! אם כן, מה הרעיון של החכם מכל אדם? ועוד, מה הקישור של יום המוות מיום הלידה?

הרב יוסף אלבו זצ"ל מביא את הביאור לזה בספר העיקרים (מאמר ג') נבאר זאת במילים שלנו: רוצה שלמה המלך לומר, השם טוב הנקנה מצד המידות הטובות הוא טוב - משמן הטוב. כי השם הטוב הוא נשמע למרחקי ארץ יותר מריח השמן הטוב, אבל זה איננו טוב עצמי אל הנפש. ולזה יום המוות, שאז כבר הגיע האדם אל שלמות הדעות, הוא טוב מיום היוולדו. לפי שביום המוות כבר הוציא מה שבכוח שיכלו אל הפועל. מה שאין כן ביום היוולדו, למרות שיש גוף עדיין אין שלמות לנפש.

ביאור נוסף - השמן כמשל: לשמן יש תכונה של משקל סגולי נמוך ביחס לנוזלים האחרים. ולכן לא ניתן להחביא שמן בין נוזלים אחרים, שהרי הוא מיד צף ועולה למעלה. הדרך היחידה להעלים אותו הוא לשפוך אותו לאדמה ואז הוא נעלם.

הנמשל: אדם יכול להחביא את עצמו 90 שנה ואף אחד לא יידע על גדולתו ועל צדקותו. אבל ברגע שהוא נטמן באדמה - מיד הכול צף ועולה, כולם מדברים בשבחו ונדהמים לגודל צדקותו.

אם כן, זהו הקשר. אומר שלמה המלך: את השמן ניתן להעלים ע"י הטמנה בחול, אך שמו של האדם יותר חזק - ברגע שהוא נטמן הכול מתגלה. וזהו יום המוות מיום היוולדו, שביום המוות כולם מבינים מה אבד לנו...